

Vesperliturgie

zondag 3 november 2024

NICOLAÏKERK

ONDER EEN OPEN HEMEL

Voorganger

ds. Aline Barnhoorn

Organist

Berry van Berkum

M.m.v.

Vespercantorij Nicolaïkerk,
vocale solisten en Constance Allanic, viola da gamba
o.l.v. Ko Zwanenburg

Vocale solisten

- Sylvia Peters, sopraan
- Alice van Eldik, mezzosopraan
- David Cohen, altus
- Richard Vos, tenor
- Teun de Vries, tenor
- Wybo Vons, tenor
- Bram Trouwborst, bas
- Johan Stip, bas

Viola da gamba

- Constance Allanic

Toelichting 'Musikalische Exequien': zie pagina 15.

Stilte

Inleidende muziek

Unser Leben währet siebenzig Jahr
Johann Michael Bach (1648-1694)

(cantorij) Unser Leben währet siebenzig Jahr,
und wenn's hoch kömmt,
so sind's achtzig Jahr,
und wenn's köstlich gewesen ist,
so ist es Müh und Arbeit gewesen;
denn es fährt schnell dahin
als flögen wir davon.

(sopraan) Ach Herr, lass dein liebe Engelein
am letzten Ende die Seele mein
in Abrahams Schoß tragen,
den Leib in seinem Schlafkämmerlein
gar sanft ohn einige Qual und Pein
ruhn bis am Jüngsten Tage!

Als denn vom Tod erwecke mich,
daß meine Augen sehen dich
in aller Freud, o Gottessohn,
mein Heiland und Genadenthron,
Herr Jesu Christ, erhöre mich!
Ich will dich preisen ewiglich.

(vertaling) *Ons leven duurt zeventig jaar
of op z'n hoogst tachtig jaar,
en ook als het aangenaam geweest is
was het moeite en gezwoeg,
want het gaat snel voorbij
en wij vliegen heen.*

*Ach Heer, laten uw lieve engeltjes
aan het eind van mijn leven mijn ziel
naar Abrahams schoot brengen,
laat mijn lichaam in zijn slaapkamertje
heel zacht en zonder enige smart en pijn
rusten tot de jongste dag!*

*Wek mij dan op uit de dood,
opdat mijn ogen u zien
in alle vreugde, o Zoon van God,
mijn Heiland en genadetroon!
Jezus Christus, verhoor mij,
ik wil u eeuwig prijzen.*

Aansteken kaars

Openingsvers en lofprijzing

(allen gaan staan)

Onze hulp is in de naam van de Heer • LB 194

t. Psalm 124,8 / m. IWVL

voorzang On-ze hulp is in de naam van de Heer,

allen die ge-maakt heeft he-mel en aar-de.

voorzang Eer zij de heer-lijk-heid Gods:

Va-der, Zoon en hei-li-ge Geest.

De Psalm   Psalm 23 (gelezen)

Een psalm van David.

De HEER is mijn herder,
het ontbreekt mij aan niets.
Hij laat mij rusten in groene weiden
en voert mij naar vredig water,
Hij geeft mij nieuwe kracht
en leidt mij langs veilige paden
tot eer van zijn naam.

Al gaat mijn weg
door een donker dal,
ik vrees geen gevaar,
want U bent bij mij,
uw stok en uw staf,
zij geven mij moed.

U nodigt mij aan tafel
voor het oog van de vijand,
U zalft mijn hoofd met olie,
mijn beker vloeit over.

Geluk en genade volgen mij
alle dagen van mijn leven,
ik verblijf in het huis van de HEER
tot in lengte van dagen.

(cantorij)   I • Musikalische Exequien, SWV 279-281 (Opus 7)
Heinrich Schütz (1585-1672), vertaling Ria van Hengel

Kyrie

1. Intonation (t)	(Job 1:21a)
Nakket bin ich von Mutterleibe kommen,	<i>Naakt ben ik uit de schoot van mijn moeder gekomen,</i>
2. Soli (ttb)	(Job 1:21b)
nakket werde ich wiederum dahin fahren.	<i>en naakt zal ik weer daarheen terugkeren.</i>
Der Herr hat's gegeben, der Herr hat's genommen, der Name des Herren sei gelobet	<i>De Heer heeft het gegeven, de Heer heeft het genomen, de naam van de Heer zij geloofd!</i>

3. Capella

Herr, Gott, Vater im Himmel,
erbarm dich über uns!

(1e kyrie)

*Heer, God, Vader in de hemel,
ontferm U over ons.*

4. Soli (sst)

Christus ist mein Leben,
Sterben ist mein Gewinn.
Siehe, das ist Gottes Lamm,
das der Welt Sünde trägt!

(Filippenzen 1:21)

*Christus is mijn leven,
sterven is mijn winst.
Zie het lam Gods
dat de zonde der wereld draagt!*

5. Capella

Jesu Christe, Gottes Sohn,
erbarm dich über uns!

(2e Kyrie)

*Jezus Christus, zoon van God,
ontferm u over ons!*

6. Soli (ab)

Leben wir,
so leben wir dem Herren;
sterben wir,
so sterben wir dem Herren.
Darum: wir leben oder sterben,
so sind wir des Herren

(Romeinen 14:8)

*Als wij leven,
dan leven wij voor de Heer;
als wij sterven,
dan sterven wij voor de Heer.
Dus: of wij nu leven of sterven,
wij zijn van de Heer.*

7. Capella

Herr Gott, Heiliger Geist,
erbarm dich über uns!

(3e Kyrie)

*Heer God, Heilige Geest,
ontferm u over ons!*

Gloria

8. Intonation (tenor)

Also hat Gott die Welt geliebt,
daß er seinen eingebornen Sohn gab,

(Johannes 3:16a)

*God had de wereld zo lief dat Hij
zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft*

9. Soli (ssattb)

auf daß alle, die an ihn glauben,
nicht verloren werden, sondern das
ewige Leben haben.

(Johannes 3:16b)

*opdat allen die in hem geloven
niet verloren gaan maar het eeuwige
leven hebben.*

10. Capella

Er sprach zu seinem lieben Sohn:
Die Zeit ist hier zu erbarmen;
fahr hin, meins Herzens werte Kron
und sei das Heil der Armen
und hilf ihn' aus der Sünden Not,
erwürg für sie den bitteren Tod
und laß sie mit dir leben.

(kerklied van Luther, 1523)

*Hij sprak tot zijn lieve zoon:
Het is de tijd van ontferming;
daal af, waarde kroon van mijn hart
en wees het heil van de armen
en help hen uit de nood van de zonden
wurg voor hen de bittere dood
en laat hen met jou leven.*

11. Soli (st)
Das Blut Jesu Christi,
des Sohnes Gottes,
machtet uns rein von allen Sünden.
- (Eerste Brief van Johannes 1:7b)
*Het bloed van Jezus Christus,
de zoon van God,
reinigt ons van alle zonden.*
12. Capella
Durch ihn ist uns vergeben
die Sünd,
geschenkt das Leben.
Im Himmel solln wir haben,
o Gott, wie große Gaben!
- (kerklied van Ludwig Helmholt, 1575)
*Door Hem is ons vergeven
onze zonde,
geschonken is ons het leven.
Wat een grote gaven
zullen ons in de hemel ten deel vallen!*
13. Soli (sb)
Unser Wandel ist im Himmel,
von dannen wir auch warten
des Heilandes Jesu Christi, des
Herren,
welcher unsern nichtigen Leib
verklären wird,
daß er ähnlich werde
seinem verklärten Leibe.
- (Filippenzen 3:20-21)
*Ons burgerrecht is in de hemel,
vanwaar wij ook verwachten
onze Heiland Jezus Christus,
de Heer,
die ons armzalig lichaam
zal verheerlijken
zodat het gelijk wordt
aan zijn verheerlijkte lichaam.*
14. Capella
Es ist allhier ein Jammertal,
Angst, Not und Trübsal überall;
des Bleibens ist ein kleine Zeit,
voller Mühseligkeit,
und wer's bedenkt, ist immer im Streit.
- (kerklied, Johann Leon, 1582)
*Het is alhier een jammerdal,
angst, nood en rampspoed overal;
wij verblijven hier slechts een korte tijd
vol met moeilijkheden, en wie erover
nadenkt is altijd aan het twisten.*
15. Soli (tt)
Wenn eure Sünde gleich blutrot wäre,
soll sie doch schneeweiß werden,
wenn sie gleich ist wie rosinfarb,
soll sie doch wie Wolle werden.
- (Jesaja 1:18b)
*Al waren uw zonden bloedrood,
ze zullen toch sneeuwwit worden,
al zijn ze karmozijnkleurig,
ze zullen als wol worden.*
16. Capella
Sein Wort, sein Tauf, sein Nachtmahl
dient wider allen Unfall;
der Heilige Geist im Glauben
lehrt uns darauf vertrauen.
- (kerklied van Ludwig Helmbold, 1575)
*Zijn woord, zijn doop, zijn avondmaal
beschermen tegen alle ongeluk;
de Heilige Geest leert ons
in het geloof daarop te vertrouwen.*
17. Solus (a)
Gehe hin, mein Volk, in eine Kammer
und schleuß die Tür nach dir zu
- (Jesaja 26:20)
*Trek je terug, mijn volk, in een kamer
en sluit de deur achter je!*

Verbirge dich einen kleinen
Augenblick,
bis der Zorn vorübergehe.

*Verberg je een klein
ogenblik
totdat de woede voorbij is.*

18. Soli (ssb)
Der Gerechten Seelen
sind in Gottes Hand,
und keine Qual rühret sie an.
Für den Unverständigen werden sie
angesehen, als stürben sie,
aber sie sind in Frieden,
und ihr Abschied wird
für eine Pein gerechnet,
aber sie sind in Frieden,
und ihr Hinfahren für Verderben;
aber sie sind in Frieden.

*(Boek der Wijsheid 3:1-3)
De zielen van de rechtvaardigen
zijn in Gods hand,
en geen kwelling deert hen.
In de ogen van de dwazen zijn ze
gestorven,
maar ze zijn in vrede,
en hun afscheid wordt
als pijn beschouwd
maar ze zijn in vrede,
en hun heengaan als ondergang;
maar ze zijn in vrede.*

19. Solus (t)
Herr, wenn ich nur dich habe,
so frage ich nichts nach Himmel und
Erden.

*(Psalm 73:25)
Heer, als ik u maar heb,
vraag ik niets in de hemel of op de
aarde.*

20. Soli (ssattb):
Wenn mir gleich Leib und Seele
verschmacht',
so bist du, Gott, allzeit
meines Herzens Trost und mein Teil.

*(Psalm 73:26)
Al kwijnen mijn lichaam en mijn ziel
weg,
U bent, God, altijd
de troost van mijn hart en mijn erfdeel.*

21. Capella
Er ist das Heil und selig Licht
für die Heiden,
zu erleuchten, die dich kennen nicht,
und zu weiden.
Er ist seines Volks Israel
der Preis, Ehr, Freud
und Wonne.

*(kerklied van Luther, 1523)
Hij is het heil en het zalige licht
voor de heidenen
om hen te verlichten die U niet kennen
en hen te hoeden.
Hij is van zijn volk Israël
de lof, de eer, de vreugde
en de gelukzaligheid.*

22. Soli (bb)
Unser Leben währet siebenzig Jahr,
und wenn's hoch kömmt so sind's
achtzig Jahr,
und wenn es köstlich gewesen ist,
so ist es Müh' und Arbeit gewesen.

*(Psalm 90:10a)
Ons leven duurt zeventig jaar,
en hoogstens is het
tachtig jaar,
en op zijn best is het dan
moeite en zwoegen geweest.*

23. Capella

Ach, wie elend ist unser Zeit
allhier auf dieser Erden,
gar bald der Mensch darniederleit,
wir müssen alle sterben,
allhier in diesem Jammertal,
ist Müh und Arbeit überall,
auch wenn dir's wohl gelinget.

(kerk lied van Gigas, 1566)

*Ach, hoe ellendig is onze tijd
hier op deze aarde,
al spoedig ligt de mens terneer,
wij moeten allemaal sterven
hier in dit jammerdal,
het is moeite en zwoegen overal,
ook als het je goed gaat.*

24. Solus (t)

Ich weiß, daß mein Erlöser lebt,
und er wird mich hernach
aus der Erden auferwecken,
und werde darnach mit dieser meiner
Haut umgeben werden,
und werde in meinem Fleisch
Gott sehen.

(Job 19:25-26)

*Ik weet dat mijn verlosser leeft,
en Hij zal mij later
uit de aarde opwekken,
en ik zal dan met deze huid van mij
worden bekleed,
en ik zal in mijn vlees
God zien.*

25. Capella

Weil du vom Tod erstanden bist,
werd ich im Grab nicht bleiben,
mein höchster Trost dein Auffahrt ist,
Todsurcht kannst du vertreiben,
denn wo du bist, da komm ich hin,
daß ich stets bei dir leb und bin,
drum fahr ich hin mit Freuden.

(kerk lied van Nikolaus Herman, 1560)

*Omdat U uit de dood bent opgestaan
zal ik niet in het graf blijven,
mijn grootste troost is uw hemelvaart,
angst voor de dood kunt u verjagen,
want waar u bent, daar ga ik naartoe,
zodat ik altijd bij u leef en ben,
daarom ga ik heen met vreugde.*

26. Soli (ssattb)

Herr, ich lasse dich nicht,
du segnest mich denn.

(Genesis 32:26b)

*Heer, ik laat u niet gaan
tenzij gij mij zegent.*

27. Capella

Er sprach zu mir: Halt dich an mich,
es soll dir itzt gelingen;
ich geb mich selber ganz für dich,
da will ich für dich ringen.
Den Tod verschlingt das Leben mein,
mein Unschuld trägt die Sünde dein;
da bist du selig worden.

(kerk lied van Maarten Luther, 1523)

*Hij sprak tot mij: houd je aan mij vast,
dan zal het u wél gaan;
ik geef mijzelf geheel voor jou,
ik zal voor je strijden.
Mijn leven verslindt de dood,
mijn onschuld draagt jouw zonden;
jij bent zalig geworden.*

Enkele woorden

Moment van bezinning

(cantorij) II • Herr, wenn ich nur dich habe (SWV 280)
Heinrich Schütz

Herr, wenn ich nur dich habe,
so frage ich nichts nach Himmel
und Erden.
Wenn mir gleich Leib und Seele
verschmacht',
so bist du doch Gott, allezeit meines
Herzen Trost und mein Teil.

(Psalm 73:26-27)
Heer, als ik u maar heb,
vraag ik niets in de hemel
of op de aarde.
Al kwijnen mijn lichaam en mijn ziel
weg,
U bent, God, altijd de troost van mijn
hart en mijn erfdeel.

Canticum Lofzang van Simeon

(cantorij) III • Herr, nun lässest du deinen Diener in Frieden fahren/
Selig sind die Toten (SWV 281)
Heinrich Schütz

Intonatio
Herr, nun lässest du deinen Diener
in Frieden fahren
Selig sind die Toten,
die in dem Herren sterben.
wie du gesagt hast
Selig sind die Toten,
die in dem Herren sterben.
denn meine Augen haben
deinen Heiland gesehen
welchen du bereitet hast
vor allen Völkern.
sie ruhen von ihrer Arbeit
und ihre Werke folgen ihnen nach.
ein Licht, zu erleuchten die Heiden,
Sie sind in der Hand des Herren,
und keine Qual rühret sie.
und zum Preis deines Volks Israel.
Selig sind die Toten,
die in dem Herren sterben.

(Lucas 2:30-32 / ...)
*Heer, nu laat gij uw dienaar
in vrede heengaan
Zalig zijn de doden
die in de Heer sterven.
zoals u gezegd hebt,
Zalig zijn de doden
die in de Heer sterven.
want mijn ogen
hebben uw heil gezien
dat gij hebt bereid
voor alle volkeren,
Zij rusten uit van hun arbeid
en hun werken volgen hen na.
een licht om de heidenen te verlichten,
Zij zijn in de hand van de Heer
en geen kwelling deert hen.
en tot eer van uw volk Israëel.
Zalig zijn de doden
die in de Heer sterven.*

Gebeden

Voorbeden na iedere intentie zingt de gemeente na het door de voorganger uitgesproken *'daarom bidden wij'*:

The image shows two staves of musical notation in G major (one sharp) and 4/4 time. The first staff is labeled 'CANTORIJ' and contains a single half note on G4 with the lyrics 'Heer, ont - ferm U,'. The second staff is labeled 'ALLEN' and contains two measures of music. The first measure has a quarter note on G4, a quarter note on A4, a quarter note on B4, and a half note on C5, with lyrics 'Chris-tus ont-ferm U,'. The second measure has a quarter note on G4, a quarter note on A4, a quarter note on B4, and a half note on C5, with lyrics 'Heer, ont-ferm U.'.

Avondgebed

Stil gebed

Gezongen 'Onze Vader' • LB 369b

m. Willem Vogel

On-ze Va-der in de he-mel,
uw naam wor-de ge-heiligd,
uw ko-nink-rijk ko-me.
Uw wil ge-schie-de zo-als in de he-mel ook op aar-de.
Geef ons he-den ons da-ge-lijks brood.
En ver-geef ons on-ze schul-den,
zo-als ook wij on-ze schul-de-naars ver-ge-ven.
En leid ons niet in ver-zoe-king,
maar ver-los ons van de bo-ze.

Want van U is het ko-nink-rijk en de kracht en de
heer-lijk-heid in eeu-wig-heid. A-men.

(*allen gaan staan*)

Avondlied   Gij zijt de zin van wat wij zijn • LB 760

m. J. van Biezen
t. J.W. Schulte Nordholt

1. (allen)

1 Gij zijt de zin van wat wij zijn,
de harts-fon-tein
die wa-ter geeft
dat le-ven is voor al wat leeft.

2. (allen)   Gij gaat in 't donker voor ons uit
en niemand stuit
uw grote gang
de eeuwen door, een wereld lang.

3. (cantorij)   Al dwalen we ook ten dode af
tot over 't graf,
voorgoed zijt Gij
ons met uw tederheid nabij.

4. (allen)   Wij keren allen tot U weer,
beminde Heer
en grote God.
Hoe liefelijk is dan ons lot.

5. (allen)   Als alles nieuw wordt voor ons oog,
de hemel hoog,
de aarde wijd
glanzen van onvergankelijkheid.

6. (allen)   Als in het vorstelijke licht
voor uw gezicht
wij blinkend staan
met witte waarheid aangedaan.

Zegening

V. *Laten wij gaan in vrede:*

Cantor
De Heer schen - ke ons zijn ze - gen,
Cantorij
Hij be - wa - re ons voor onheil
en ge - lei - de ons tot eeu-wig leven. Amen.
Cantorij
Lo - ven wij de Heer. Wij dan - ken God!

Uitleidende muziek   Erbarm dich mein, o Herre Gott
J.N. Hanff 1630-1706

Collectedoel

Muziekfonds Nicolaïkerk. Uw bijdrage wordt zeer op prijs gesteld om de muziek in de Nicolaïkerk te laten klinken, ook in de toekomst, door een gift over te maken naar het Muziekfonds van de Nicolaïkerk, rek.nr. NL64 RABO 0130 7194 98 t.n.v. Nicolaïkerk o.v.v. Muziekfonds. Dank u wel voor uw bijdrage!

De gaven worden ingezameld aan het eind van de dienst in de mandjes bij de uitgang. Doneer bij voorkeur digitaal:

- scan de QR-code met uw telefoon (om te betalen dubbelklik op 'Donkey Mobile')
- of doneer via de [Nicolaïkerk-app](#), icoontje 'geven'.

Agenda vespers Nicolaïkerk

- **Zondag 1 december, 17.00 uur (1e zondag van Advent)**
Festival of Lessons and Carols
Voorganger: ds. Netty de Jong, organist: Berry van Berkum
M.m.v. de Vespercantorij o.l.v. Ko Zwanenburg

Toelichting door Eduard van Hengel

Musikalische Exequien (Opus 7, SWV 279-281)

'Exequiën' - in het Nederlands met een trema - betekent 'uitvaartplechtigheden', naar het Latijnse ex (uit) en sequor (volgen): uitgeleide doen. Schütz schreef de driedelige Musikalische Exequien in 1635 in opdracht en voor de begrafenis van de gerespecteerde grootgrondbezitter Graf Heinrich 'Posthumus' Reuss. Deze vooruitstrevende en kunstminnende regent stond erom bekend dat hij de leden van zijn sobere hofhouding vooral op hun muzikale kwaliteiten selecteerde. Hij was al 20 jaar met Schütz bevriend en trof in 1635 uiterst gedetailleerde voorbereidingen voor zijn eigen begrafenis. Hij overleed op 3 december 1635 en werd op 4 februari 1636 in het familiegraf te Gera bijgezet; waarschijnlijk vond een try-out van de Musikalische Exequien reeds tijdens zijn leven en wellicht zelfs met deelname van Posthumus zelf plaats. Het stuk is een van de omvangrijkste protestantse begrafeniscomposities, vergelijkbaar met Bachs Trauerode of Brahms' Deutsches Requiem. We treffen er alle mogelijke verschillende teksten, technieken en bezettingen in aan: teksten uit bijbel, liturgie en kerklied, concertante passages voor solisten, in wisselende combinaties, openlijke en bedekte meerkorigheid, motetzettingen in oude en nieuwe stijl, etc. De teksten voor het hele werk selecteerde de zeer erudiete Posthumus zelf - een theologisches Kunstwerk, aldus een commentator; die van het eerste deel liet hij reeds bij zijn leven aanbrengen op de binnenzijde van zijn rijk versierde koperen doodskest.

I. Konzert in Form einer teutschen Begräbnis Missa (SWV 279)

Het lange, eerste deel van de Musikalische Exequien was bedoeld om uitgevoerd te worden vóór de begrafenispraak, waar in de toenmalige Duits-protestantse eredienst de korte mis bestaande uit Kyrie en Gloria nog wel werd gezongen. Aan die Missa Brevis heeft Schütz ook de structuur van deel I ontleend. Na de introïtustekst, op een quasi-gregoriaanse melodie, herkennen we het driewerf eleison (erbarm dich unser), achtereenvolgens gericht tot Vader, Zoon en Heilige Geest. In het Gloria-gedeelte worden de bijbelteksten afgewisseld met teksten uit het kerkelijk liedboek, die dus berijmd zijn en destijds algemeen bekend waren, en waarvan Schütz de melodie vaak losjes als thematische inspiratiebron gebruikt, zonder deze zo nauwgezet te volgen als in latere koraalbewerkingen geschiedde.
(.....)

Tussen de door solisten vertolkte bijbelteksten en de daaropvolgende door de capella (het zesstemmig koor) gezongen liedboekteksten bestaat een stelselmatig verband: de meer expressieve partijen van de solisten geven uitdrukking aan het gekwelde gemoed van de individuele gelovige terwijl de daaropvolgende koorgedeelten getuigen van de verlossing, de zekerheid en het vertrouwen dat het christelijk geloof geeft, in de daarbij passende strengere polyfone stijl.

II. Herr, wenn ich nur dich habe (SWV 280)

Het tweede deel wordt gevormd door een motet voor twee gelijke, vierstemmige koren, op de (door Heinrich Posthumus geselecteerde) voorafgaande preektekst, Psalm 73, de verzen 25 en 26, die ook al hierboven als nr. 19/20 klonk, op andere muziek. De twee koren worden antifonaal behandeld: als bij Gabrieli zingen zij elkaar in wisselzang de tekst toe, om zich pas in de afsluitingen te verenigen tot een achtstemmig koor.

III. Herr, nun lässest du deinen Diener in Frieden fahren / Selig sind die Toten (SWV 281)

In het derde deel verrast Schütz ons weer met een andere nouveauté: een stuk voor twee ongelijke koren, die bovendien verschillende teksten zingen. De liturgie bepaalt dat, wanneer de kist ten grave wordt gedragen, de Duitse versie van het Nunc dimittis ('gaat heen') wordt gezongen; als zodanig fungeert het Canticum Simeonis, de Lofzang van Simeon volgens Lucas 2:29-32. Deze tekst (die in Luthers berijming al in Deel I,21 klonk) wordt door het vijfstemmig koor voorgedragen. De frasen ervan worden echter terstond becommentarieerd door een tweede, driestemmig solistenkoor met de tekst Selig sind die Toten, een tekst uit de Openbaring van Johannes (14:13), aangevuld met een vers uit het (apocriefe / deuterocanonieke) Boek der Wijsheid (3:1). Schütz wil dat dit tweede koor 'uit de verte' klinkt; men vermoedt dat het zich destijds bevond in de geopende grafkelder. Dit koor bestaat uit de Beata Anima, de gelukzalige ziel van de ten hemel opgenomen overledene (bas), in het gezelschap van twee Serafijnen (sopranen), die zich verheugen in zijn redding. De liturgische status van het stuk wordt opnieuw onderstreept door het begin met een gregoriaanse Intonatio.

Eduard van Hengel